

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Полина Павлишина, Софийски Университет „Св. Кл. Охридски“, ГГФ Катедра „Геология, палеонтология и изкопаеми горива“

член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност "Палеонтология и стратиграфия"

Настоящата рецензия е изготвена съгласно решение от Първото заседание на Научно жури, утвърдено със заповед № РД-13-6/10.02.2026 г. на Ректора на Минно-геоложкия Университет, състояло се на 11.03.2026 г. и е в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МГУ „Св. Иван Рилски“

Конкурсът за заемане на академичната длъжност "професор" е обявен в Държавен вестник брой 1 от 06.01.2026 г. и е с единствен кандидат доц. д-р Борис Владимиров Вълчев. Представените от кандидата документи отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а така също с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Минно-геоложкия Университет „Св. Иван Рилски“.

Професионална биография

Борис Владимиров Вълчев завършва специалност „Геология“ през 1996 г. в Софийския Университет „Св. Климент Охридски“ като придобива образователно-научната степен (ОНС) Магистър по Геология с дипломна работа по „Палеонтология и стратиграфия“. През 2002 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по направление 4.4. Науки за Земята (Палеонтология и стратиграфия). Професионалната му кариера е свързана с Минно-геоложкия Университет „Св. Иван Рилски“, където през 2001 г. постъпва като асистент в катедра „Геология и геоинформатика“, впоследствие става главен асистент, а през 2012 г. е избран за доцент. От 2020 г. е декан на Геологопроучвателния факултет към Минно-геоложкия Университет „Св. Иван Рилски“.

Публикационна дейност

Публикационната активност на кандидата включва общо 96 научни публикации, 3 от които са по темата на дисертационния му труд, а 36 до заемането на академичната длъжност „доцент“. В настоящия конкурс доц. Вълчев представя 57 научни публикации, публикувани в периода **2012–2025 г.** Тези трудове са публикувани в научни списания, университетски годишници и сборници от научни конференции и представят резултатите от изследвания, свързани основно с таксономията и палеоекологията на планктонните и бентосни фораминифери, стратиграфията на палеогенските седименти, геоложкото моделиране и изследването на геоложкото наследство. От публикациите в настоящия конкурс 27 са в издания, реферирани и индексирани в световните бази данни Scopus и Web of Science. Сред тях **3** публикации са публикувани в списания от квартал Q2, 1 публикация – в списание от квартал Q3, а 17 публикации – в списания от квартал Q4. В 29 от публикациите доц. Вълчев е първи автор, в 15 е втори, а в останалите 13 е

трети или последващ съавтор. Това разпределение отразява способността на кандидата за самостоятелна научна работа и значителен личен принос в голяма част от научната продукция, както и активното му участие в интердисциплинарни екипи.

Научни приноси

Публикациите, представени от доц. Борис Вълчев съдържат съществени **научни, методологични и научно-приложни приноси** в областта на таксономията и палеоекологията на планктонните и бентосни фораминифери, стратиграфията на палеогенските седиментни комплекси, триизмерното геоложко моделиране и изследването на геоложкото наследство. Приносите могат да бъдат обособени в няколко основни тематични направления.

А. Научни приноси в областта на таксономията и палеоекологията на малки фораминифери

Съществена част от изследванията на кандидата са насочени към **таксономията и палеоекологичната интерпретация на малките фораминифери**, които имат важно значение за стратиграфията на палеогенските седименти и реконструкцията на палеосредата.

В публикациите (**В.4.1; В.4.2**) са представени нови данни за планктонните и бентосните фораминифери от палеогенските седиментни последователности на Република Северна Македония. В резултат на изследванията са установени редица видове фораминифери, като пет вида планктонни фораминифери са описани за първи път за територията на страната, което допринася за уточняването на стратиграфската възраст на изследваните седименти и за разширяване на знанията за таксономичния състав на фораминиферната фауна в региона.

В публикацията (**В.4.4**) са представени резултати от изследвания на еоценски малки бентосни фораминифери от сондажи в Бургаския въглищен басейн. Описани са 20 вида фораминифери, принадлежащи към 13 рода, като 16 от тях се описват за първи път в България, а при част от тях е извършена и таксономична ревизия. Тези резултати имат важно значение за биостратиграфската характеристика на еоценските седименти в Източна България.

Научен принос в областта на палеоекологията представлява изследването на морфоложките групи бентосни фораминифери и тяхното значение като индикатори за условията на палеосредата. В публикацията (**Г.7.16**) е извършен анализ на морфоложките групи бентосни фораминифери от палеогенските седиментни комплекси на Република Северна Македония. Изследването разширява палеоекологичния анализ чрез комбиниране на морфоложките характеристики с предполагаемия начин на живот (епифауна, плитка инфауна и дълбока инфауна) и начина на хранене (придънни биофилтратори, тинейди, растителноядни и др.) на фораминиферите. То показва приложимостта на морфогрупния анализ на фораминиферите като ефективен инструмент за палеоекологични реконструкции.

Б. Научни приноси в областта на литостратиграфията и геоложкото моделиране

Тези приноси са свързани с **изследването на литостратиграфията на Палеогенската система в Североизточна България и прилагането на съвременни методи за триизмерно геоложко моделиране.**

В публикациите (В.4.3; В.4.5; В.4.6; В.4.7; В.4.8; Г.7.19, Г.7.20, Г.7.21, Г.7.23, Г.7.24, Г.7.25, Г.7.26, Г.7.27) са анализирани палеогенските литостратиграфски единици, установени в различни геоложки структури – Варненското плато, Авренското плато, Горночифлишкия хорст и Долнокамчийския басейн. На базата на данни от сондажи и интерпретация на сеизмични профили е изяснено пространственото разпространение на редица литостратиграфски единици и е извършена реинтерпретация на хроностратиграфския им обхват и пространствено разпространение. Особено значение има изследването, представено в публикация (В.4.3), в която за първи път в сухоземната част на Долнокамчийския басейн са идентифицирани три официални литостратиграфски единици - Армерски, Гебешки и Гориченски член, принадлежащи към Двойнишката свита. Тези резултати допринасят за по-прецизното стратиграфско разчленяване на палеогенските седименти в Североизточна България.

В. Методологични приноси

Методологичните приноси в научната дейност на доц. Борис Вълчев са свързани преди всичко с прилагането и развитието на интегрирани методи и съвременни подходи за триизмерно геоложко моделиране и интерпретация на геоложки данни, чрез интеграция на данни от сондажи, сеизмични профили и литоложки анализи при реконструкцията на седиментни басейни. В публикациите (Г.7.20, Г.7.21, Г.7.23, Г.7.24, Г.7.25, Г.7.26, Г.7.27), е приложен съвременен подход за триизмерно геоложко и хроностратиграфско моделиране, който позволява по-точно определяне на пространственото разпространение и взаимоотношенията между отделните литостратиграфски единици. Методологичен принос в тези изследвания е и прилагането на геоинформационни системи (GIS) и дигитални бази данни за документиране и анализ на геоложки обекти и фосилни находища, което позволява по-добра систематизация на геоложката информация и подпомага изследванията, свързани с геоконсервацията и управлението на геоложкото наследство (Г.7.33, Г.7.34, Г.7.35).

Г. Научно-приложни приноси

Част от научната продукция е насочена към **изследването и оценката на геоложкото наследство на България**, включително идентифицирането и популяризирането на геотопи и обекти с висока научна и образователна стойност. Резултатите от тези изследвания имат важно значение за геоконсервацията, геотуризма и популяризирането на геоложкото наследство, като примери за такива изследвания са представени в редица публикации от група Г (напр. Г.7.1, Г.7.2, Г.7.5, Г.7.6, Г.7.9, Г.7.10, Г.7.12, Г.7.13, Г.7.14, Г.7.15, Г.7.17, Г.7.18, Г.7.28, Г.7.31, Г.7.32, Г.7.33, Г.7.34, Г.7.35, Г.7.37). В публикациите са представени геоложки феномени и геотопи от различни райони на България – Странджа, Врачанска планина, Понор планина, Западна Стара планина и други. В тези изследвания се извършва геоложка характеристика на обектите, анализ на техния произход и оценка на тяхната научна и образователна стойност, като се подчертава необходимостта от тяхното съхраняване и популяризиране. През последните години изследванията са насочени и към създаването на съвременни инструменти за документиране и управление на геоложкото наследство, включително използването на геоинформационни системи и изграждането на интерактивни бази данни за фосилни

находища с висока научна и музейна стойност. Тези разработки са колективни, но имат важно значение за систематизирането на информацията за геоложкото наследство и за подпомагане на неговото научно изследване, управление и популяризиране.

Личен принос на кандидата в колективните публикации

Анализът на авторското участие и компетентност в представените научни трудове показва, че доц. Вълчев има **разграничим личен принос и водеща роля в значителна част от колективните публикации**. В голяма част от съвместните изследвания той е **първи автор**, което свидетелства за неговото участие при формулирането на научните цели, методологията на изследването, интерпретацията на резултатите и оформянето на публикациите.

Участие в научноизследователски проекти

Научноизследователската дейност на доц. Борис Вълчев се характеризира с много активна проектна дейност както като ръководител, така и като участник в предимно национални, но и 1 международен научни образователни проекти. Общият брой на проектите, с които участва в конкурса, е 24, от които 7 като ръководител, 16 като участник в национални научни проекти и 1 международен проект. Ръководените от него проекти са свързани основно с изследването и документирането на геоложкото наследство, геоконсервацията и развитието на научната периодика. Като участник той работи в научни колективи по проекти, свързани с изследването на палеогенските седиментни комплекси, кватернерните геоложки процеси, геоинформационните приложения в геологията и устойчивото управление на природните ресурси.

Активното участие на кандидата в научни проекти показва добра способност за ръководство на научни изследвания, но и интеграция в научни изследователски екипи.

Анализ на цитиранията на научните публикации

Справката за цитиранията, представена от кандидата в конкурса, показва добра научна видимост и използваемост на резултатите в националната и международна научна литература. Общият брой на отчетените цитирания е 54, разпределени както следва: 38 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в международни бази данни (Web of Science и Scopus), 2 цитирания в научни монографии и колективни томове, както и 14 цитирания в научни издания с рецензиране, които не са индексирани в международните бази данни. Най-голям дял имат цитиранията в научни издания, реферирани и индексирани в международните бази данни Web of Science и Scopus. Тези цитирания са в утвърдени международни списания, сред които *Marine Micropaleontology*, *Marine and Petroleum Geology*, *Journal of African Earth Sciences*, *Palaeogeography*, *Palaeoclimatology*, *Palaeoecology*, *Journal of Systematic Palaeontology*, *Quaternary Research*, *Micropaleontology*. С най-добра обратна връзка се отличават публикациите, свързани с таксономията и палеоекологията на малките фораминифери, литостратиграфията и геоложкото моделиране. Според Scopus/Web of Science h-индексът на кандидата е съответно равен на 1 и 4.

Учебно- образователна дейност

Борис Вълчев има активна и разнообразна преподавателска дейност в Геологопроучвателния факултет на МГУ „Св. Иван Рилски“, където води лекционни курсове в бакалавърската степен по дисциплините Палеонтология, Палеонтология и стратиграфия, Исторична геология, Полева геология, Геолошко наследство и Визуализиране на геоложка информация, както и магистърски курс „ГИС документиране и управление на защитени територии“. Той участва активно и в провеждането на практически занятия и учебни практики по тези дисциплини. В рамките на преподавателската си дейност той е бил научен ръководител на **23 дипломанта**. Под негово ръководство успешно е защитил и **един докторант**.

Оценка на изпълнение на минималните национални изисквания за научната област

От представената справка за съответствие с минималните национални и институционални изисквания е видно, че доц. Борис Вълчев **напълно покрива и значително надвишава** изискуемите показатели за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 4.4. „Науки за Земята“, научна специалност „Палеонтология и стратиграфия“.

По група А кандидатът изпълнява изцяло изискването с 50 точки при минимално необходими 50 точки. По група В е постигнал 140 точки при изискуем минимум 100 точки. По група Г документира 317 точки при минимално необходими 200 точки. По група Д, свързана с цитиранията, са отчетени 224 точки при минимално изискване 100 точки. Особено убедителни са резултатите по група Е, където кандидатът има 370 точки при минимално изискуеми 150 точки, което отразява активната му проектна, ръководна и научно-организационна дейност.

Заклучение

Доц. Борис Вълчев е изявен и ангажиран преподавател със значителна и разнообразна преподавателска дейност. Неговото образование, цялостна научна кариера и научни приноси отговарят напълно на професионалното направление и научната специалност на конкурса. Научната му дейност се характеризира с последователност, оригиналност, разнообразна тематика и методическа прецизност, с изразено приложение както на класически, така и на интегрирани методи и съвременни подходи за интерпретация на геоложките данни. Трудовете му имат ясно изразена научна стойност и отзвук сред научната общественост.

Доц д-р Борис Вълчев **напълно отговаря на всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане му в МГУ „Св. Иван Рилски“ за заемане на академичната длъжност „професор“. Това ми дава основание да **дам положителна оценка и убедено да препоръчам избора на доц. д-р Борис Владимиров Вълчев на длъжността „професор“** по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Палеонтология и стратиграфия“.

02.04.2026 г.

Рецензент:

(Проф. д-р Полина Павлишина)

